

Württemberg og den tidligere svenske Statsminister Trygger, og sagde, at det var jo Valgtaler; man maatte betænke den Situation, i hvilken disse Taler var holdt, man stod overfor et Valg i Sverige, hvor lignende Problemer som her gjorde sig gældende. Jeg skal heroverfor sige, at hvad angaar Friherre Marks von Würtembergs Upsala-Tale, som jeg har lagt særlig afgørende Vægt paa, er dette jo ikke rigtigt — det ved det ærede Medlem saare vel. Jeg har citeret de Udtalelser, som Friherre Marks von Würtemberg indledede sin Upsala-Tale med, som gik ud paa, at det, han tilsigtede med sit Foredrag her, var ikke paa nogen Maade at holde nogen Slags Valgtale; han mente, at han ikke skulde gøre sig skyldig i nogen som helst Partiopfattelse eller i nogen som helst partipræget Behandling af Forholdene, og han mente, at et saadant Løfte kunde han saa meget lettere afgive, som han ikke kunde regne sig til noget af de eksisterende Partier i Sverige. Det er netop ud fra Friherre Marks von Würtembergs hele ikke-partibundne politiske Personlighed, jeg har ment, at man havde Lov til at tillægge de Udtalelser, han fremsatte i sin Egenskab af ansvarlig svensk Udenrigsminister og som mangeaarig prøvet Ven ikke alene af Danmark, men af hele det nordiske Samarbejde, en særlig Betydning. Jeg skal ikke dvæle ved det saa ofte omtalte Incident nede i Genève med den afgaaede britiske Premierminister — det er formentlig tilstrækkeligt belyst. Det ærede Medlem Hr. P. Munch sagde i Eftermiddags, at efter hans Opfattelse havde Mac Donald ikke kendt Beskaffenheden af det danske Afrustningsforslag paa det Tidspunkt, denne Udtalelse fremkom, man skulde ikke lægge for meget ind i den. Det er jeg ganske enig med det ærede Medlem i, og jeg tror ogsaa, at jeg allerede tidligere, naar jeg har haft Ordet i denne Sag, har givet Udtryk for denne Opfattelse.

Endvidere henvendte det ærede Medlem Hr. P. Munch i øvrigt en Række Bemærkninger til mig, men paa Grund af det fremskredne Tidspunkt skal jeg ikke komme ind paa dem alle, det vil formentlig heller ikke være nødvendigt. Det ærede Medlem beskæftigede sig særlig med de Udtalelser, jeg havde anført af den nuværende britiske Minister, Winston Churchill, og af den mangeaarige britiske Udenrigsminister Sir Edward Grey, og sagde, at det var ganske øjensynligt, at jeg havde gjort mig skyldig i en Misforstaaelse med Hensyn til de Citater, jeg havde anført af den daværende britiske Udenrigsministers

Underhustale den 3. August 1914. Det fremgik af hele Sammenhængen, at jeg maatte have misforstaaet det Afsnit, som jeg havde tilladt mig at anføre, da jeg sidste Gang havde Ordet, thi der stod i dette Afsnit intet som helst om, at der ved Neutralitetens Hævdelse skulde foretages bestemte militære Handlinger fra det paagældende Lands Side; noget saadant var der ikke Tale om, hele Sammenhængen viste, at der her var Tale om rene engelske Interessesynspunkter, det, der her var Tale om, var, at der skulde foretages noget fra engelsk Side for at afværge det. Jeg maa bedrøve det ærede Medlem med, at jeg i Mellemtiden igen har gennemlæst hele Sir Edward Greys Tale, og jeg maa i enhver Henseende fastholde den Opfattelse, som jeg gjorde mig til Talsmand for, da jeg sidste Gang havde Ordet. Jeg mener, at der overhovedet ikke kan være Tvivl om, hvad Meningen er med denne Udtalelse, i Særdeleshed naar den ses paa Baggrund af den Instruktion, som under 31. Juli 1914 af den britiske Udenrigsminister tilstilledes den britiske Minister i Bruxelles, og som gik ud paa, at England forudsatte, at Belgien gjorde alt, hvad der stod i dets Magt, for at opretholde dets Neutralitet, og af et Telegram under 4. August 1914 i den belgiske Graabog — som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse — det er et ganske kort Telegram — vil man kun faa dette Indtryk stadfæstet. Telegrammet er fra den belgiske Gesandt i London til den daværende belgiske Udenrigsminister Davignon: „Udenrigsministeren har meddelt de engelske Gesandter i Norge, Holland og Belgien, at England stoler paa, at disse 3 Kongeriger vil modstaa Tysklands Presion og bevare deres Neutralitet. De vil blive understøttet i deres Modstand af England, der i saa Tilfælde er rede til at samarbejde med Frankrig og Rusland, hvis disse 3 Regeringer ønsker det, idet det tilbyder en Alliance med de omtalte Regeringer overfor Tyskland og lover at garantere de tre Kongerigers Uafhængighed og Integritet i Fremtiden. Jeg“ — altsaa den belgiske Minister — „gjorde opmærksom paa, at Belgien er absolut neutralt. Udenrigsministeren“ — den britiske — „svarede: Det er i Tilfælde af, at man skulde krænke dets Neutralitet.“ Naar man ser paa hele Sammenhængen, i hvilken denne Udtalelse er fremsat, kan der ikke være Spor af Tvivl om, hvad den daværende britiske Udenrigsminister mente, da han fremsendte sin Instruktion til Sir Francis Villiers i